

16.10.2024

UKA 2024/44
Jens NapătōK', Naleraq

**Uunga siunnersuut: Illuliortiternernut aningaasalersuineq pillugu inatsisip allanngortinnissaa
pillugu Inatsisartut Inatsisaat (Tulleriaarinissamut uppernarsaaneq, sanaartortitsinernut
naatsorsuutit, kaaviiartitsinissamut inerteqqut, piffissaq sioqquillugu taarsigassarsianik
akiliineq il.il.)**

(Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarneranut oqaaseqaat

Illuliortiternernut aningaasalersuineq pillugu inatsisip allanngortinnissaa pillugu Inatsisartut Inatsisissaattut siunnersuut (Tulleriaarinissamut uppernarsaaneq, sanaartortitsinernut naatsorsuutit, kaaviiartitsinissamut inerteqqut, piffissaq sioqquillugu taarsigassarsianik akiliineq il.il.) pillugit Naalakkersuisut sinnerlugit Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisup illuliortiternernut aningaasalersuineq pillugu inatsisip allanngortinnissaa pillugu Inatsisartut Inatsisaannut siunnersuut saqqummiussaanut imatut Naleqqamiit oqaaseqaateqassaagut.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut ineqarnermi iluarsaaqqinnerup atuutsinneqalerneranut ilaatinneqarluni saqqummiunneqarpoq taamatullu ineqarnermut aningaasalersueriaatsinik nalilersuinermit inassuteqaatit aallaavigineqarlutik.

Naleqqamiit oqaatigissavarput maannakkut aaqqissusseqqinnissamik siunnerfiuneqartut isumaqtiginnilluinnaqqissaaratsigit isumaqaratta ineqarnikkut aaqqissusseqqinneeq nunap inuinut iluaquutasussamik aammalu inuunerannut naleqarnerulernerutitsisussamik inuppassuarnut aaqqissunneqartariaqrluinnartoq.

Naalakkersuisut maannakkut ineqarnikkut aaqqissusseqqinniarnerat innuttaasunut tamanut artukkiisussanngorlugu aaqqissuunniarneqartoq Naleqqamiit isumaqarfigaarput aammalu inuiaqatigiit toqqissillutik inuuneqalersinnaaneranut aqqutissiuunerunngilluinnaqqissaartuusoq isumaqarfagalugu akerlianik aaqqissusseriarnerigalua inuppassuarnut artukkiinerulluinnartuuusussaasoq Naleqqamiit ernumassutigaarput.

Pitsaasumik ineqarnermut politikeqqarnissarput pingaaruteqartorujussuuvoq taamatullu ineqarnermut pitsaasumik politikkeqarnissarput arlalinnik toqqammaveqarpoq ilaatigut makku aallaavigalugit:

Inissiassamik pissarsinissaq ajornannginnerusariaqarluunnarnera angusariaqarpoq pitsaasumik ineqarnerup pingaartillugu politikkeqarfigineratigut qulakkeerneqassammat kikkunnut tamanut ajornannginnerusumik pitsaasunillu pissiarnisariuminartunik ineqartitsinikkut, tamannalu tamanut atuuttussamik aaqqissuunneqartariaqarluni.

Ineqarnikkut pitsaasumik politikkeqalernitsinni ineqarnerup aqunneqarnera pitsaasumik aaqqissuunneratigut pinaveersaartitassat pingaaruteqartut ilaattut qulakkiigassaavoq nunami inissittumi najugaqartuusugut anitaasoqarani angerlarsimaffeeruttarnerup qimanneqarnissaat, taamaasiornikkut inuiaqatigiit toqqissimasuullutik inisisimanissaat pingarnerpaaq qulakkeerneqassammat tassalu toqqissimasumik angerlarsimaffeqarneq.

Aningaasarsiornikkut ineriertorneq ilinniarfissallu pilersissavai pitsaasumik politikkeqarnerup aningaasallu kaaviiartitat sumiiffinni qulakkeerneqassapput illoqarfissuarni kisimi ineriertornerup ingerlanera qimallugu nunarput tamaat isigalugu politikkikkut ineqarnermi pitsaasumik politikkeqarluni aningaasaliisarnerup kingunerissavaa aningaasalersuinerit ataavartut sumiiffinni tamani ineriertorfiusut aamma sanaartornikkut siuariartortitsiffiusut maannakkut akerlianik inisisimaneq qimallugu uanilu inatsisissami tamanna ajoraluwartumik aamma aammaarluni qulakkeerneqarani tamatuma ajortumik inisisimanerup ingerlaqqiinnarnissaa inisisimaffioqqittussanngorpaan ineqarnikkut politikkikkut aaqqissuussigaani ilaartuiniartoqaqqiinnarmat.

Ineqarnikkut politikkikkut aaqqitassat ilagaat nukissiuutit mingutsitsiffiunngitsut tamani atuutilernissaat taamaasilluni inissiat pitsaasut aammalu nukissiuuteqarnikkut periarfissaliissuteqarfiusut nunatsinni tamani periarfissaalernissaat, maannakkut aaqqissusuusseqqinnermi tamanna qulakkeerniarneqanngilaq akerlianik ilaartueqqiinnarluni aaqqieriartoqarpoq, tamannalu Naleqqamiit uggoresaarput.

Pileraarusiorneq ineriartortitsinerlu pisariaqarluinnarput sumiiffinni tamani, pitsasumik ineqarnikkut politikkeqarnerup kingunerisassai amerlaqaat pileraarusiorluarlugillu tulleriaarinikkut ineqarnermut pitsasumik politikkeqarnerup kingunerissavaa illoqarfitt pileraarusiorluakkamik aquaalluakkamillu ataavartumik ineriartornissaat, pitsasumillu ingerlatsinerup inuiaqatigiit ineriartornerat tamarmik tamanna iluaqutigisussaavaat.

Ineqarnikkut tamanut periarfissiiffusumik ineqarnermut pitsasumik politikkeqarnikut qulakkeerneqassaaq tamanut periarfissiineq inuiaqatigiillu toqqissimasumik inisisimalernerneranik, tamannalu Naalakkersuisut ineqarnikkut aaqqissusseqqinniarnerminni ilangutinngilluinnarsimavaat.

Inuiaqatigiit toqqissisimaneranut qitilluinnarlunilu pingaaruteqartorujussuuvoq ineqarnikkut pitsasumik politikkeqarnissaq inuup inuuneranut naleqartinneqarlunilu misigisimaneranut pingaarnersaasa ilagilluinnarpaat.

Toqqissimasumik pitsasumillu ineqarnermut politikkeqarnerup ilagilluinnarpaat qulanaassallugu inigisanik naapertuuttunik aammalu innuttaasut akilersinnaasaannik peqarnissaq, tamakkulu akitsigut pitsasumik artukkiinngitsumillu inissiffiullutik ineqarnermut politikkeqarfiginissaat Naalakkersuisut saqqummiussaqarfinginngivippaat akerlianik akisoorujussuarnik innuttaasut artukkerlugit toqqissimanissaraluat angunianguarnagu aningaasaq kisimi qitiutillugu aaqqeeriarylarpot ineqarnikut politikkeqarnissaq qiviannguarnagu.

Inissiat naleqquutt innuttaasunik akissaqartinneqartut pisariaqartippagut, taamaaliornikkullu ineqarnikkut aaqqissusseqqinnitta ilagisussaavaa ataavartumik sanaartornerup aningaasalersornissa inatsisiliorneq naammanngilluinnarpoq ila inuit inissaminik pitsasumik naammaginartumik nunami issittartumi najugaqartuuusugut pitsasumik politikkeqarfiginissaat pisariaqartippaat aningaasaq kisimi qitiutinneqarpallaqaaq inuup inuunera taamatullu inuup toqqissisimanera aningaasamik pisiarineqarsinnaanngilaq pitsasumik angerlarsimaffeqartitsigutta Kalaaleqatitta kivitseqataasinnaanerat qaffassarujussuassavarput.

Ineqarnermut akilersuutaasartunut naleqqussaqqiinnerit pisariaqartippagut, qanoq iliuuseqarnissamik pisariaqartitsivugut ineqarnermut akiliutaasartunut apparsaataasussanik taamaaliornikkut innuttaasut artukkernagit toqqisisimasumik angerlarsimaffeqarniassammatta.

Nunatsinnut naleqquttumik illulioriaaseq ilanngullugu suliarineqartussaagaluartoq ajoraluwartumik qallunaaniit kingornussagut kisimik aallaavigalugit maannakkut inatsisit mattusersoqqiinnarlugit aaqqissusseqqinnerat Naleqqaminngaanniit uggoresaarpil ammi nunatsinnut nunap inuinut naleqquttumik alloriarfissatsiarsuaq atornagu aningaasarparujussuit atorlugit nutarsaaniarsarineq ilaartuineq ingerlanniaqqinna qimallugu nunarput orpippassuaqarfiunngitsoq qisuk kisimi aallaavigalugu illuliortarunnaarluta nunap tunniussinnaasaat atorluarneruniartigit.

Ineqarnermut politikkeqarnissaq pisariaqarluinnarpoq allannguinissaq piffissanngorpoq SIKU BLOCK periarfissinniartigu periarfissatsialak atorlugu ila takussutissanik periarfissaqareerpoq Sisimiuni marrarmik illuliornikuupput, Uummannamik oqaluffeqarpoq kusanavissumik ujaraasumik kujataani qammassiarpassuit atorlugit illuliortaarnerit ingerlanneqartaarnikuupput taamatullu illuliornermi illup silataata qaava takuinnartigut Sanap eqqaaniittooq *Edmondgård*-ikoq maannakkut ukiivik kollegie qaava ukiorpassuit allanngortangitsoq ila ilinniarfigalugu taamaattut nunatsinnut naleqqunnerusut atorneruleruniartigit tassa pissutsit piviusut.

Ineqarnermut pitsaasumik politikkiliorta nunap inuinut naleqquttunik akimigut pitsaasumik inissisimasunik taavalu pinngortitap tunniussinnaasai maani pitsaasorpassuit atorluarneruleruniartsigit uagut Naleqqamiit tamakku pimoorullugit qaqlertuarpagut aammalu qinersisoqareerpat Naleraq Naalakkersuisooqataalissappat tamakkuupput pingaarnersiuinermi tamakkuupput aallartikkasuagassat ilarpassuisa ila. Oqaasiinnaanngitsumik allannguisariaqalerpugut oqaasiinnaanngitsumik nunap inui aallaavigalugit politikkeqalertariaqarpugut ila nunap inuinut toqqisisimalersitsisussamik ineqarnikkut politikkeqarnissarput piffissanngorpoq maannakkutuut Naalakkersuisut artukkeriikkaminnut qaavatigut artukkeeriaqqinnerat naaggaarluinnarpalput torrallaanerusariaqarpalput allamik oqarfiunngilaq *nul point* pikkorinnerusariaqarluinnarpugut qanoq iliuuseqalertariaqarpugut saperasi isumaqaleritsi qimallugu qanoq iliuuseqaleritsi atuutilertariaqarluinnarpoq.